

اثر دما در تولید ریز غده از کشت قلمه های عاری از ویروس حاصل از کشت بافت سیب زمینی

شهرام احمدیان^۱، سیروس عبدمیثانی^۲، رضا ضرغامی^۳، ناصر خداپنده^۴، میترا سراج آذری^۵

۱- گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی کرج، کرج

۲ و ۴- گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، کرج

۳ و ۵- پژوهشکده کشاورزی سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران، تهران

به منظور دستیابی به نمونه کافی، گیاهچه های حاصل از کشت مریستم رقم آنولا که قبل از مریستم برداری حرارت درمانی نیز شده بودند، از طریق کشت تک گره در محیط MS جامد تکثیر شدند. سپس نمونه ها به محیط غده زایی در سه تیمار دمایی 1 ± 18 ، 1 ± 22 و 1 ± 26 درجه سانتی گراد و در تاریکی منتقل شدند. اثر سه تیمار دمایی یادشده در دو قسمت جداگانه (با و بدون فاز محیط کشت مایع تکثیر) در یک دوره ۸ هفته ای مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه واریانس تیمارها در هر قسمت به طور مجزا در قالب طرح آماری کاملاً تصادفی انجام شد و میانگینها با استفاده از آزمون چند دامنه دانکن مورد مقایسه قرار گرفتند.

در هر دو تیمار با افزایش دما درصد غده زایی و وزن تر غده ها کاهش یافت. نتایج نشان داد که تیمار دو مرحله ای (بدون فاز مایع تکثیر) نسبت به سه مرحله ای (با فاز مایع تکثیر) برتری دارد. این موضوع نشان می دهد زمانی که تولید ریز غده در پتری دیش صورت می گیرد حذف محیط مایع تکثیر نه تنها اختلالی در تولید ریز غده ها ایجاد نمی کند بلکه باعث صرفه جویی در زمان و هزینه تولید می گردد.